

# Класифікація страхування за ступенем свободи волевиявлення страхувальника

Підготували:  
студентки групи ФК-14-5  
Мороз Софія  
Якимова Вікторія

**Класифікація страхування** – це наукова система розподілу страхування на різні сфери діяльності, галузі, підгалузі, види, підвиди та форми, яка спирається на специфіку діяльності страхових компаній, об'єкти страхування та категорії страхувальників.



Більшість договорів страхування укладають на добровільній основі.

Страхування за  
ступенем свободи  
волевиявлення  
страхувальника

```
graph TD; A[Страхування за ступенем свободи волевиявлення страхувальника] --> B[добровільне]; A --> C[обов'язкове];
```

добровільне

обов'язкове

Проте в деяких випадках, коли йдеться про потреби суспільства в цілому, ступінь свободи страхувальника і страховика суттєво обмежується.

**Добровільне страхування** - це страхування, яке здійснюється на основі договору між страхувальником і страховиком. Загальні умови і порядок здійснення добровільного страхування визначаються правилами страхування, що встановлюються страховиком самостійно відповідно до вимог цього Закону. Конкретні умови страхування визначаються при укладенні договору страхування відповідно до законодавства.



## Видами добровільного страхування можуть бути:

1) страхування життя;

2) страхування від нещасних випадків;

3) медичне страхування (безперервне страхування здоров'я);

4) страхування здоров'я на випадок хвороби;

5) страхування залізничного транспорту;

6) страхування наземного транспорту (крім залізничного);

7) страхування повітряного транспорту тощо

**Обов'язкове страхування** - зумовлене ризиками, пов'язаними з життям, втратою працездатності або з виникненням таких збитків, які не можуть бути відшкодовані окремою особою. Встановлюється законом, згідно з яким страховик зобов'язується страхувати відповідні об'єкти, а страхувальник - вносити належні страхові платежі.



№	<b>Обов'язкова форма страхування</b>	<b>Добровільна форма страхування</b>
№	(47 видів в Україні)	(23 види в Україні)
1.	Обов'язкові види страхування встановлюються, регулюються законом і діють тільки у відповідності до закону, не залежать від волевиявлення фізичної або юридичної особи.	Добровільні види страхування також діють в межах закону та встановлених загальних правил страхування, проте їх застосування, вибір страховика, встановлення конкретних умов страхування залежить від волевиявлення фізичних та юридичних осіб.
2.	Суцільне охоплення визначених в законі об'єктів та осіб, що дозволяє застосовувати міні тарифи.	Вибіркове охоплення страхових об'єктів та ризиків, обмежена кількість страхувальників.
3.	Термін дії страхування не обмежений. Безстроковість страхування.	Термін дії страхування обмежений, є початок та кінець дії договору страхування.
4.	Вступає в силу незалежно від факту здійснення страхових платежів.	Договір страхування вступає в силу після внесення страхових платежів (всіх, разового чи першого).
5.	Розмір страхового тарифу, страхового платежу, страхового забезпечення встановлюється законодавчо та є однаковим для всіх страхувальників.	Розмір страхового тарифу, страхового платежу, страхового забезпечення встановлюється на основі правил страхування, розрахунків, попиту та пропозиції на страховому ринку, а також залежить від власного бажання особи.
6.	Діє в силу закону та, як правило, не вимагає укладання договору страхування	Діє на основі укладеного договору страхування.

## В Україні здійснюються такі види обов'язкового страхування:

1) медичне страхування;

2) особисте страхування медичних і фармацевтичних працівників (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) на випадок інфікування вірусом імунодефіциту людини при виконанні ними службових обов'язків;

3) особисте страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд);

4) страхування спортсменів вищих категорій;

5) страхування життя і здоров'я спеціалістів ветеринарної медицини тощо



## **Класифікаційні ознаки обов'язкового страхування:**

- 1) за правом вибору страхувальником страховика
  - у будь-якого страховика, що має ліцензію на здійснення таких операцій;
  - у визначеній нормативним актом страховій організації.
- 2) за правовою формою здійснення
  - виникає автоматично відповідно до вимог нормативного акту;
  - на підставі угоди, укладення якої обов'язкове для обох сторін.
- 3) за мірою повноти
  - у повній вартості об'єкта страхування;
  - у частковій вартості об'єкта страхування.



## Висновки:

Обов'язкові види страхування, які запроваджуються законами України, мають бути включені до Закону «Про страхування». Забороняється здійснення обов'язкових видів страхування, що не передбачені цим Законом.

Види добровільного страхування, на які видається ліцензія, визначаються згідно з прийнятими страховиком правилами (умовами) страхування, зареєстрованими Уповноваженим органом. .